

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse de 2 ori: Mercuria si Sambeta; Fieca una data pe saptamana. — Pretiulu: pe 1 anu 10 . v. a. Pentru tieri esterne 15 . sun. pe unu anu seu 45 doideceri, or 3 galbini si 3 doideceri mon. sunatoria. Se pranzura la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. de 10 vorbe mari seu mici inserate se cesu 8 er. Tacs'a timbrala e 30 cr. de fiecare publicare. Fara depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicari.

Nr. 19.

Brasovu, 7. Martiu 1862.

Anulu XXV.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Denumiri oficiose.

Mai. Sa c. r. apostolica, cu resolutiune pr. in. din 7. Martiu a. c. a binevoitu a denumi pe asesorulu dela tabul'a regesca Stefanu de Fülei si pe secretariulu guberniului transilvanu Carolu Phleps de consiliari provisorii ai guberniului transilvanu. — Ear' posturile cele doue vacante de protonotari provisorii a binevoitu a le dá asesoriloru actuali ai tabulei regesci Grigorie de Sebestyén si Mihaile Orbónasiu.

Cancelari'a aulica regia transilvana a denumitu pe consiliariulu c. r. de judeciu circumdarialu in disponibilitate Servianu Popovitiu si pre Friedrich Schreiber, f. secret. adjunctu la c. r. curte suprema de judecata, de secretari definitivi guberniali.

981 1862.

Publicatiune.

Dupa ce Mai. Sa c. r. apostolica cu preanalt'a resolutiune din 3. Jan. 1862, condusa de pr. n. intentiune a pune catu mai curundu in cursu administrarea dreptatei, ce fú impededata si a o sustiené, a binevoitu a ordina pentru comitate, districtulu Fogarasiului si Naseudului, apoi pentru scaunele secuesci asiediarea judecatiloru provisorie, neintreruptu fungente pana candu se voru poté acestea prin alegerea respectiveloru jurisdic-tioni asiedia, se aduce la publica cunoscentia, ca urmatóriele judecie colegiale:

1) In com. Huniadórei pentru cercurile scaun. Lapusniacu, Gurasadu, Ilea, Solimosiu, Almasiu, Gyógy, Losard, Déva, V.-Huniadu, Peste si Keménd, judecata (seu sedri'a) comitatului in Deva, — pentru cercurile St. Hosdatu, Titidu, Demsus, Clopotiva, Totesdu, Maciesdu, Riu-Barbatu si Corocesdeni, judecata comitat. in Hatiegu.

2) In com. Albei de diosu judeciele comitatense in Ajudu si Abrudu.

3) In com. Turda pentru cerculu de susu judeciulu din Reginu, pentru celu de diosu celu din Turd'a.

4) In com. Colosiului judeciulu din Clusiu.

5. In Doboca celu din Gherla, 6) In Solnoculu interioru celu din Deesiu, 7) In cetate de Balta judeciulu din Dicsó-Sant-Martinu, 8) In Alba de susu judeciulu din Ibasfaleu, 9) In Fogarasiu, 10) In Naseudu, 11) In scaunulu Odorheiu in Sz.-Odorheiu, 12) Muresiu-Osiorheiu, 13) in Simleu de Ciucu, 14) Sangeorgiu de Sepsi, pentru Triscaune 15) in Felvintiu pentru scaunulu Ariesiului, acestea tóte judecie si voru incepe lucrarea in cerculu de activitate concrediutu loru pana la invoierea pe calea legelatiunei, dupa normele aflatórie in putere a legeri civile si penale din 20. Martiu 1862.

Pana la terminulu, candu cercurile administrative scaunale se voru incredintia jurisdic-tiuniloru judecieloru singurite cu cerculu activitatei f. judecie c. r. civ. delegate' se va administra justiti'a, confórmu cu § 8 alu constitutiunei municipale, prin membrii curtii judecatoresci la scaunulu acesteia. Impartirea judecieloru scaunale administrative la judeciele singurite se va aduce earasi la timpulu seu la publica cunoscentia.

Clusiu, 26. Fauru 1862.

Dela presidiulu regescului guberniu

CRENNEVILLE m. p.

In interesulu ordinei bune si a securitatei publice se republica o ordinatiune, ce se emisese de catra Mai. Sa c. r. apostolica inca in 24. Oct. 1861, si care contiene mai multe lucruri, cari se oprescu cu tóta strasnici'a, asia suntu armele, sisurile, cutitele cele mari, spadele; mai departe arme, cari suntu capaci de resbelu, a cumpar'a seau a vinde la altii, nu este iertatu; la armele cari se adusera din alte tieri straine se cere invoierea guberniului; catu pentru armele de venatu se imputerescu toti capideregatoriiloru publice, cá la persóne demne se le sloboda paspórté cá mainainte; persónele cari suntu indreptatite a purtá arm'a de onórea postului ce imbraca, suntu specificate in § 15 alu ordinat. din 24. Oct. 1852.

Negutiatorii cari suntu indreptatiti a vinde pulbere de pusca, au voia a dá prafu pe bani numai acelora, cari au paspórté pentru arme.

Mai incolo totu acei negutiatori suntu indetorati a duce protocéle despre cantitatile, si persónele la cari dau ierb'a de pusca.

Legile de venatóre prin aceasta ordinatiune nu suferu nici o schimbare.

Tóte persónele, cari se voru abate dela punctu 1 se voru pedepsi dupa norm'a legeri din 1852.

Dupa paragrafiu legeri citate negutietorii si speculanti, caroru le este oprita vinderea armelor de resbelu, daca voru vinde si se voru speculá cu alte instrumente metalice, ce samena a arme, si mai ale suin catatime mai mare, se voru pedepsi totu dupa norm'a legeri citate.

Celu ce are voia a purtá arme, le póte strapune acele veru prin cine.

Cine pórtá arma care lui nu'i este iertata, seu pórtá mai multe arme, de catu cate i suntu iertate, pe lenga confiscatiunea armelor, se mai pedepsesce si cu o mulcta de bani.

Procesur'a cu armele confiscate se va regulá dupa §§. 46—47 din legea mentionata.

Aceia, cari póte acum'a se afla in proprietatea armelor fara permisiune, au se pasiésca pentru castigarea pasupórteloru, seau in terminulu anumitu se lifereza armele; caci altufelu cadu in pedeaps'a punctului 11.

Ce facu comunele romanesci cu obligatiunile de statu din anulu 1854?

In a. 1854 se pusese o fórté mare silintia de catra auctoritatele administrative ale statului, pentrucá tóte comunele si toti particularii cu ceva staricica se ia parte la colosalulu imprumutu de statu rotundítu pe atunci in sum'a totala de 500 milióne fiorini m. conv. Din acelu imprumutu de statu se aruncase si pe Ardealu, pare nise la 10 milióne. Catu s'a venitu din acele milióne pe romanii ardeleni, catu earasi din altele pe banatieni, ungureui si bucovineni, nu ne e cu potintia a respica in cifre, din cauza ca cine ar fi cutediatu in acelea timpuri si adica pana pe la 1860 a cercetá dupa asia ceva! Destulu atat'a, ca romanii si anume comunele romanesci, cum si cele amestecate au numeratu bani multi la imprumutulu de statu. Unele comune cá si unii particulari au subscrisu sum'a la care erá indemnatu prin organele administrative ale

ministriloru Bach si Bruck, mai tardiu inse unii si unele nu au fostu in stare de a o numera, de catu numai o parte mai mare séu mai mica; eara alte comune au numeratu sum'a tóta cata au si subscrisu.

Ei bine, noua ni se pare intrebarea prea interesanta: Ce s'au facutu acelea obligatiuni de statu ajunse pe atunci si dupa aceea la manile comuneloru?

Respunsulu la acést'a s'ar poté dá in mai multe moduri, si totusi fiacare ar avé locu. Noi ne marginimu numai la unele. —

Mai multe comune isi vendura la speculanti atunci indata si obligatiunile de statu, prin urmare si dreptulu de a trage venituln de 5 % dupa aceleasi; altele earasi isi perdura dreptulu si banii, pentruca nu au fostu in stare de a numerá sumele intregi pentru cate subscrisesera, si earasi multe o pátira mai tardiu asia, precumu vomu vedé din tabel'a ce ne luamu voia a o impartasi mai la vale. In totu casulu o nespusa dauna in economi'a nóstra nationala, care numai scimu cum se se mai póta repara vreodata.

Se luamu pe unu minutu, cumca mai bine de doua mii comune curatu séu in maioritáte precumpanitóre romanesci au numeratu din totu colosalulu imprumutu un'a intr'alt'a numai o suma minima de doua milióne; se adaugemu ca venitul de 5 % l'aru fi trasu numai dela 1856 incóce, adica numai pe 6 ani, prin urmare pana la 1. Jan. 1862 numai 600,000 fl. m. c. séu 630,000 fl. v. a., eara acésta suma inca nu in sunatori, precumu se indatorase statulu a plati interesele dela inceputu, ci numai in bani de chartia. Se mai punemu ca acel venitu alu comuneloru s'ar fi intrebuintiatu totu numai spre inaintarea de scopuri earasi comunale, séu mirenesci, séu bisericesci si scolastice; ori se mai luamu inca si unu altu casu, cumca $\frac{3}{4}$ parti ar si remasu pe sam'a si in folosulu comuneloru, eara $\frac{1}{4}$ parti din venitu adica 25 mii fiorini s'ar fi dedicatu, devotatu si intrebuintiatu spre scopuri nationale, de es. „pentru inaintarea literaturii si a cultúrei poporului romanescu.“ Lasamu cá bunulu cititoru se judece si se apretieze sínguru folósele mari si salutarie cate s'aru revarsá din o asemenea administrare a desu citateloru venituri preste poporulu nostru.

Se póte, ca veniturile curgatóre din imprumutulu dela 1854 se voru fi intrebuintiatu ici colo si mai bine decatu este presupunerea nostra, fianc inse iertatu a ne indoi in acésta privintia despre o mare parte a comuneloru. Celu puçinu publicitatea nóstra in acesti 6 ani din urma nu nea respanditu asemenea indoieli, incatu de aici a urmatu, ca noi, carii de altmintrea nu prea patimimu de ból'a pesimismului, in acést'a un'a ne simtimu aplecati a crede mai multu reu decatu bine.

Cu atat'a deci ne surprinse mai placutu acea scire pozitivá primita in dilele trecute din comitatulu Doboc'a, cumca functionarii municipali ai acelui comitatu indemnati de nobilulu loru simtiu patrioticu si nationalu, prin urmare de ferbinta dorintia de a se aruncá nisce fundamente tari si duratóre pentru adeverat'a cultura si prosperitate publica, se determinara a indemná pe respectivele comune cu unu modu dulce si convingatoru, cá sumele cate le mai remasera din imprumutulu dela 1834 se le darúesca pe sam'a scóleloru, incepandu dela cele elementare pana in susu la clasele gimnasiale s. a.

Nu voimu a vatamá modesti'a aceluor functionari nobili; si zelosi, ne indestulamú a cere numai binecúventarea cerului preste faticeloru, cum si a le pofiti catu se póte mai multi imitatori generosi in totu cuprinsulu acestoru tieri locuite si de romani. In urma adaugemu si unu conspectu, pe carele D. Dimitrie Babilou avuse bunatate a ni'lu comunicá inca din Maiu alu a. tr., care inse pana acum din óresi unele cause nu s'a potutu dá publicitatii. Acestu conspectu póte servi de o buna informatiune in mai multe privintie. In diu'a de Sf. Teodoru 1862.

G. B.

CONSEMNARE

poste obligatiunile imprumutului de statu din a. 1854, care urmatórele comune ale cercului Hidalmás (comit. Clusiu si Doboca) le au la mana si au ale mai primi.

Nr. curgatoriu	Numele comuneloru	Imprumute sau platiu in M. C.		Cautiunea trasa pentru ca n'au platiu tóte ratele		Cu obligatiuni este a se acoperi		Obligatiune	
		fr.	cr.	fr.	cr.	fr.	cr.	fr.	fr.
1	Argias	340	—	25	—	315	—	—	320
2	Forgatskut	357	30	25	—	332	30	—	350
3	Lapupatak	489	—	35	—	454	—	130	340
4	Vásástelke	510	—	30	—	480	—	—	500
5	Bercse	816	—	60	—	756	—	140	660
6	Középlak	1185	—	75	—	1110	—	—	1150
7	Nagy-Petri	1368	—	90	—	1278	—	—	1340
8	Nyercze	501	—	30	—	471	—	80	410
9	Topa-Sz.-Király	2125	—	125	—	2000	—	—	2100
10	Zutor	395	—	25	—	370	—	—	380
11	Ketskeháta	1359	—	151	—	1208	—	310	960
12	Tiho	1515	—	286	—	1229	—	—	1330
13	Galgo	3158	—	332	—	2826	—	—	2970
14	Borzova	750	—	75	—	675	—	—	710
15	Drag	2700	—	270	—	2430	—	—	2560
16	Farkasmező	783	45	82	30	701	15	—	730
17	Fel-Egrég	2088	—	180	—	1908	—	—	2000
18	Fúzes	1645	30	182	30	1463	—	390	1160
19	Kalotsa	1623	30	170	—	1453	30	—	1530
20	Köttőmező	2850	—	285	—	2565	—	—	2700
21	Órmező	750	—	75	—	675	—	—	710
22	Poptelke	1425	—	142	30	1282	30	370	980
23	Puzta-Sz.-Mihály	2448	45	257	30	2191	15	670	1630
24	Somrolyfalu	1008	—	90	—	918	—	—	960
25	Szent-György	2547	7	200	—	2347	7	—	2470
26	Ugrutz	2550	—	255	—	2295	—	670	1750
27	Vajdaháza	2100	—	210	—	1890	—	—	1980
28	Csáki-Gorbó	630	—	125	—	505	—	—	580
29	Alsó-Kekes-Nyárto	448	—	40	—	408	—	—	420
30	Kendermező	925	—	92	30	832	30	—	880
31	Komlos-Uyfalu	567	—	52	30	514	30	—	550
32	Pusztá-Raytolz	768	—	60	—	708	—	180	560
33	Balasháza	2555	—	275	—	2280	—	570	1830
34	Bunyika	648	—	60	—	588	—	80	530
35	Bogya	900	—	90	—	810	—	—	860
36	Csómerlő	1215	—	112	30	1102	30	230	930
37	Daal	896	—	80	—	816	—	—	850
38	Felső-Kekes-Nyarto	945	—	87	30	857	30	180	720
39	Galponya	692	—	90	—	602	—	—	640
40	Kendermat	280	—	20	—	260	—	—	270
41	Magyar-Egregy	1742	—	167	30	1574	30	440	1210
42	M.-N.-Sombor	840	—	61	—	779	—	60	760
43	Milvány	1500	—	151	—	1349	—	—	1420
44	Oláh-Köblös	432	—	40	—	392	—	—	410
45	Ördögkut	2430	—	225	—	2205	—	350	1970
46	Pousa	1680	—	120	—	1560	—	310	1330
47	Rakos	1995	—	210	—	1785	—	440	1440
48	Romlott	1008	—	90	—	919	—	280	680
49	Szent-Peterfalva	1122	—	82	30	1039	30	80	1010
50	Szent-Peterfúzes	2731	15	287	30	2443	45	750	1820
51	Vaskapu	210	—	15	—	195	—	—	200
52	Zakfalva	1134	—	105	—	1029	—	270	810
53	Szent-Maria	1700	—	170	—	1530	—	350	1260
54	Tamasfalva	1508	—	100	—	1480	—	—	1550

Summa 70961|22| 6773|30|64187|52|7320|60170

Insemnare: Obligatiile, care le au comunele la mana, si care dela cass'a principala suntu de a se mai capatá, suntu pe numele comuneloru fara coupóne asignate — cu interese din 1- Aprile 1856 incepatóre — si dela acestu c. r. perceptoratu in Hidalmás a se trage — pana acuma nici o comuna n'au primitu interese.

Cursulu obligatieloru dupa bursa 100 fl. — 78 fl. face 52642 fl. 20 cr. Interesele din 1. Aprile 1856 pana in 1. Juniu 1861 scotiundu contributia venitului de 5% si adaugandu agio dupa bursa 15, 40 si 46 %, facu cu amenuntulu calculatu 22316 fl. 34 $\frac{1}{2}$ cr. — Suma 74958 fl. 54 $\frac{1}{2}$ cr. Evreii inse spunendu comuneloru, ca nu voru capatá dela erariu nica le dau cu diumetate banii platii, adeca cu 35480 fl. 61 cr. Asia dara pagub'a acestui cercu in bani gata face 39477 fl. 92 $\frac{1}{2}$ cr. séu in obligatiuni de 5% 50737 fl. m. c.

Hidalmás, 18. Maiu 1861.

Dimitrie Babilon,
oficialu la perceptoratu in Hida.

CONFLUSULU din SIBIU.

Tienendu adi (10. Martie s. n.) Universitatea a V-a scdintia, s'a facutu cu privilegiulu verificarii anteprotocolului din partea deputatului Balomiri aceia oserbatiune cá motiunea sa prin care elu, dupa ce nu recunósce competinti'a Universitatii

de a desbata si de a decide cause privitoare la tier'a intréga, pretinde, cá se si incete tóta consultarea cum s'a petrecutu la protocolu, de aceia se róga cá prin adoptarea acestei propuneri se se rectifice protocolulu. In contra acestei dorintie iuste, se redica mai multi dintre dep. sasi (intre cari dep. Sibiiului Ranicheru fara de ai face si astadata D. Balomiri prea nimerita oserbatiune, ca nu voiesce a veni in contactu cu elu pana ce nu va fi verificatu), unii dicandu, ca nu isi aducu aminte se fi facutu asta propunere, eara alti, ca de ce ora s'a insemnatu in contra conclusului votu separatu e de prisosu a se mai protocolá — si asia a remasu nefiindu spriginitu de niminea — neascultat. Totu D. Balomiri a fostu disu in sedinti'a din 8. Martiu si aceia, ca conclusele Universitatii sasesci neci ca potu avé pentru acelea scaune valóre — cari nu sau impartasitu la desbatere. (Asta inse mi a fostu remasu in condeiu.)

Dupa ce aduce Presedintele desbaterea speciala a operatului de 7 membri la ordinea dilei si otesce ref. Gull proiectulu 1 a sect. I sau facutu urmatóarele oserbatiuni.

Klein (Bistritia) propune modificarea constructiunei prin adoptarea cuventului „Vorlage“ in locu de „Grundlage“ va se dica elu nu voiesce a primi diplom'a si patent'a de temelia, ci numai cá propositiune.

Wittstock (Bistritia) si Tallmanu (Sebesiu) pe lenga Klein motivandu cá si acesta, ca numai diet'a tierii are dreptu de a primi diploma si patenta de temelia constitutiunei.

Presedintele aduce deosebirea intre autonomi'a tierii si a Monarchiei inainte.

Wittstock raspunde, ca asta ei este prea bine cunoscuta.

Lassel (Bisiovu) voiesce se vina inaintea cuventului „Grundlagen“ uniculu cuventu „geeignete.“

Gull (Sigisióra) intréba cá pe ce baza se proceda dara Universitatea in treburi de acelea, care se tienu fara indoiéla de competint'ia ei? si arata, ca acuma trebue se iésa cu colórea afara!

Ranicher (Sibiiu) intr'o vorbire mai lungutia, bine inteimeiéta pentru primirea constructiunei asia pe cum se afla in operatu.

Presedintele pronunčia votul majoritatii pentru testulu comisiunei.

La sect. I, Nro 1.

Lassel provocandu pe votulu seu separatu, considerandu cestiunea uniunei cá neresolvata, propune se remana punctulu acesta de totu afara.

Wittstock: acestu § séu nu are neci de catu locu — considerandu intrebarea uniunei cá deschisa, séu nu aci unde se afla, ci in loculu primei propuneri; dupa o consecintia logica.

Gull arata ca acestu conclusu, tocma de aceea s'a proiectatu, cá neci chiaru pe temeulu diplomei din 20. Oct. 1860 se nu mai pota fi vorba de uniune (Bravo!)

Talman si Melas (Cohalm) pe lenga Wittstock.

Ranicheru: pentru totu cuprinsulu §-lui, motivandu cá Gull si arotandu, ca de uniune neci mai puté fi vorba.

H. Schmidt asemenea intr'o cuventare umoristica dara nu parlamentara refrange pe contrarii §-lui.

Tincu (Sebesiu.) Eu de si am dechiaratu alaltaeri, ca cu privire la instrutiunea capatata nu voiua lua parte la desbaterea sect. I a operatului, — acuma dupa ce din isvoru siguru am intielesu, ca romanii din scaunulu Sebesiului nu au luat parte la compunerea acestei instructiuni — considerandu opiniunea publica a romanilor, cari dupa cum scimu au primitu uniunea cu armele in mana, cá membru alu comisiunei de 7 me alaturediu pe lenga susutienerea acestui §.

Presedintele si alti sasi: Bravo — póte si noi ne scapamu a dice bravo de facea D. Tincu asta dela inceputu, dara asia nu sciei ce se dici?

Bolloga (Nocrichu) nu voiesce a cunosce cestiunea uniunei cu Ungari'a de neresolvata si aretandu mai pe largu ilegalitatea acestui actu, provocandu atatu la opiniunea romanilor, catu si la aceia a majoritatii sasiloru, se dechiareza pentru susutienerea §. 1 fara modificare.

M. Binder (Cincu mare) propune cá se se adauga la finea §-lui art. 6 din a. 1791.

Presedintele dice, cá in privinti'a acestui adausu va lua votisarea inainte si punendu intrebarea „cá cu acésta, séu fara adausu se remana §. incepe dela dep. Mercurii G. P., care inse provocanduse la opiuniunea desfasiurata si depusa la protocolulu sedintiei din 8. Martie 1862, arata ca nu póte lua parte neci la votisare, si dupa ce la mandatulu Presedintelui s'a petrecutu si acésta retienere la protocolu — avendu alte treburi de a ispravi s'a si departatu pe la 12 óre din sedinti'a

parasita si de D. Presedinte pe vreo 10 minute, in cea mai mare tacere, — de unde au urmatu si facea, ca nesoindu ce sau mai intemlatu mai departe se róga cu acea oserbatiune de on. publicu cetitoriu, pentru intrerumperea raportului, de iertare, ca nu va intardia la vremea sa a face rezultatulu desbateriloru universitatii natiunei sasesci cu privire la acestu obiectu cunoscutu.

Din partea Ciucului in 23. Fauru/7. Marté. Pe temeulu diplomei din 20. Oct. 1860 si biletului de mana alu Maiestatei Sale de 21. Dec. 1850 si noi romanii din Giurgiuulu Ciucului ne asternuramu cererea catra marcalulu tienutu in Simleu de Ciucu in 10/23. Aprile a. tr. cá si natiunea nóstra romana, care in acestu scaunu se representéza de unu numeru preste 15,000 de suflete, se fia respectata si la representarea comuna prin membri din sinulu nostru; dara spre mare durere furamu respinsi si nebagati in sama facunduse tóte de nobis sine nobis. Alegerea de atuci a fostu atatu de subminata, catu numai partisanii ajunsera la posturi necautanduse nici la dreptulu secuiloru nici la alu celorulalti conlocuitori, decatu la partit'a loru nemesiésca. — Deci ei resignara; si noi denuminduse de supremulu jude regescu d. Adam de Szabó, — nu amu lipsitu a asterne prin o deputatiune starea si lips'a natiunei nóstre romane din scaunulu acésta si a cere prin petitiune pe temeulu mai susu numitei diplome, cá la denumirea noiloru oficiali se se iea la bagare de sama si dreptulu natiunei nóstre si se ni se denumésca oficiali, cari se cúnosca limb'a si giurstarile nóstre. In urmarea acestora, cercetandu acestu Il. D., impregiurarile nóstre si convingunduse de a nóstra drépta cerere, a formatu din comunele romane ale Giurginului (Gyergyó-Szt.-Miklos) care cá unu semicercu se tragu pe lungu otarulu Moldovei, de catra Nordu, asia: (Gyergyó) Várvisz, Siermasiu, Borsecu, Belboru, Corbu, Tulghiesiu, Baraso, Valea Jidanului, Damucu si Bicasu, si au denumitu pentru acestu cercu si oficiali romani pe DD. Joane Aureanu de Dullou, Joane Ursica de ajutoriu, si pentru partea romaniloru pe Ludovicu Grauru de scriitoriu la scaunu in Simleu (Csik-Somlyo). Aceasta denumire ne da sperantia, ca si la denumirea oficiiloru de justitia, sedria, se va lua in privintia natiunea nóstra romana din Ciucu, cá atatu noi catu si limb'a nóstra se fia representata, catu e cu dreptu. 7, 8, 7.

BANATU. Lipova 23/11. Adi s'au tienutu una adunare bisericeasca la D. prot. Joane Tiaranu, unde i se prelese cerculariu episcopescu, cu care se provóca comun'a, cá se contribuésca la zidind'a capela serbésca la Viena. Noi comuna bisericeasca romana am respunsu, cumca din tóta inim'a vomu contribui, numai se se numésca acea capela Serbo-Romana si se se cante in éa si romanesce, cá asia se ne aratamu frati adevérati, cari ne cuminecamu dintru unu potiru, ne facem cruce asemenea, dupa cum ne totu dicu, ca-oe numai la gréominte nu voimu a mai fi frati, cá dela bine-faceri se fimu totu eschisi. — Deportanduse d. prot. dintre noi comunitatea a subscrisu plenipotentia barbatiloru de incredere Illustr. sale Andreiu si Antoniu Mocioni de Föen, carora le oftamu sporiu favoritoriu spre a conluera in numele natiunei romane la inaltulu tronu pentru restituirea metropoliei romane si la descurcarea si licuidarea diferintieloru intre noi si hierarchi'a serbeasca, de a carei fratietate din gura neamu saturatu pana la satiu si peste elu. Totu in aceasta adunare prin D. Georg. Ratiu, membru alu comitetului fondului scolaru nationale sea cetitu epistolele Escelentiei Sale D. mitropolitu Alesandru Ster'ca Siulutiu, cu 10 fl. a reverendissimului D. Patriciu Popescu, archimandritu in Gergetech, cu 10 fl. si a reverendului D. Petru Ancovits, parocu in Giroda, cu 2 fl. si Dionisiu Cadariu, notariu din Kizetó cu 3 fl. m. a. pentru fondulu nostru scolaru nationalu aducundule multiamita publica. G. Cojocariu.

BUCOVIN'A. De lenga monastirea lui Iliesiu-voda, de pe tiermurii Siretului, in Fauru 1862.

Multu stimat domnule redactoru!

Candu avea se se infintiedie gimnasiulu dela Suceava, se nascuse intrebatiunea, de unde suntu de luat profesorii trebuintiosi? Pe candu diceau unii dintre ai nostri, cá ar fi de scrisu concursu, cá se competitiasca romanii ori din care parte a Austriei, si se se asiedie in posturile profesionale, sustineau altii, cumca scrisulu concursului n'ar fi de trebuintia, ci ar fi de asiediatu in posturile profesionale de un'a dat'a teologi absolvati si intr'aceea de tramisu tineri de ai nostri pe la universitati, cá se se pregatésca de profesura.

Inse neci germanii nostri nu pregetara a'si formá si ei o parere in asta privintia, deducundu si combinandu in felulu urmatoriu: Romanii din alte parti ale Austriei n'ar fi de adusu neci decatu, fiindu-cá aducundu-i si asiediatu-i in posturile profesionale ale gimnasiului dela Suceava, li s'ar face

mare strimbatate romanilor bucovineni, neputendu-le mai multu ocupá; éra teologii absoluti, nefindu a nume preparati pentru profesura, n'ar puté face neci decatu indestulu chiamării profesurale, prin urmare gimnásiulu suceveanu ar cautá se stee multu suptu gimnasiulu cernautianu in privinti'a sciintiala; de aceea, dicea ei, ar fi de asediatu in posturile profesurale de o data profesori germani esaminati si int'aceea de tramisu tineri romani de aici din Bucovin'a pe la universitati, cá se se pregátésca de profesura.

Se vede, ca parerea asta germanisativa a apucatu de asupra, ca-ce infiantandu-se gimnasiulu sucevanu in anulu 1860 si deschidiendu-se in tómn'a anului aceluia se asiediara, in daun'a nóstra natiunala, in posturile profesurale parte cechi, parte nemti. Eará ce se atinge de tramisulu tinerilor nostri, dreptu cá se dete incuviintiare de mersera atunci la Vien'a Jeronimu Munteanu, Demetriu Isopesculu si Stefanu Nosieviciu, pe lenga teologulu absolutu, Arteniú Jeremieviciu, carele petrecea acumu de doi ani la facultatea filosofica de acolo, dara acestora li se dete, cu tóte cá erau cu totii din parinti seraci, dela carii n'aveau se astepte neci unu ajutoriu, totusi unu stipendiu numai de cate 400 fl. v. a. din fundulu*) nostru relegiunariu celu renumitu de mare, cá se aiba de càrti, de mancare, de vestminte, de bani colegiali, de cortelu etc. pe unu anu intregu — in referintiele din Vien'a! Asia fura ei spusi multoru neajunsuri si suferintie pana ce li se incuviintiá, dupa fórté multe petitiuni, asta tómná cate 500 fl. v. a. pe anu. (Va urma).

AUSTRIA. Viena 13/3. Escelenti'a Sa Domnulu episcopu Barone Andreiu de Siaguna, sosindu in deplina sanatate aici, avú onóre a fi primitu in audientia de catra Mai. Sa Imperatulu in 8. inainte de ce ar fi plecatu la Veneti'a.

(Cu mare incordare asteptamu, cá Escelenti'a Sa se póta strabate cu realizarea comuneloru dorintie nationale si cu intentiunile cele mantuitórie pentru beserica si pentru dreptulu politicu alu romanilor, ale caroru lupte pana acuma remasera mare parte puse la nitare, speramu si aceea, ca Escelenti'a S'a va face cu influinti'a i cunoscuta, cá la protestele si petitiunile romanilor de prin municipie se se faca odata o definitiva resolvire, d. e. si brasiovenii romani astépta cu incordare resolutiune la protestulu datu in contra restauratiunei arbitrare, fara respectarea nóstra, care de atata vreme diace aruncatu la acta, facundu sange reu si indignandu animele, celoru ce astépta drépta tractare pentru toti si pentru tóte. R.)

VARIETATI.

Generalulu Goyon se va face senatore in loculu repausatului generalu Corte, fiulu generalulu Montauban, vicomte de Palicao, se denumi ofieiru de ordonantia alu imperatului

Dupa o scire dela Constantinopole din 6. Martiu l. c. Pórt'a otomana, dupa ce adunarea cea din urma in Cetinje a aratatu in publicu la lumina impartasirea Montenegniloru la turburările din Herzegovin'a, a incunoscintiatiu pe puterile cele mari, cumca ea va fi silita a desdíce crutiarei ce o padiá pana acumu catra montenegreni. Omeru Pasch'a domnesce tóte pusetiunile insemnatóre. —

Garibaldi a presiediutu in 9. Martiu a. c. la adunarea „comitati di provvedimento“, in Genu'a. Elu díse, ca este fericitu, a presiedé la o Reuniune a reprezentantiloru Italiei; si pare 'i reu pentru absinti'a acelor'a cari se afla traindu in tierete, ce suntu inea sclave“. — Elu puse juramentu, ca i va scapá, si admoni la concordia si unire. Caci atunci se va invinge intreag'a tirania, si emanciparea afara de peninsula, se va estinde asupr'a fiacariu poporu, ce se afla in servitute. —

CRONICA ESTERNA.

— In Prusi'a desfiintiá regele cas'a deputatiloru prin unu mesagiu de tron si cas'a domniloru se amaná. Consternare si ingrijire.

*) Fóia astépta dupa o istoria bine si cronicesce compusa, ilustrata cu date documentatórie, a fondului dela inceputu pana adi, si cumu de elu e atatu de impedecatu a servi lipseloru si necesitatiloru nationali, religionari; ori dóra au conferitu la elu mai multu rusinii, germanii, serbii de catu romanii, si déca nu, ce e de facutu, cá se se reduca la primev'a lui destinatiune si menitiune, cá se nu se conceda comunismulu aripi de a confunda intre ceea ce e alu meu si alu teu, ca atunci vai de aperarea dreptulu proprietatii! — R.

FRANCA. Parisu, 8. Mart. Scrisórea imperatului franciosescu catra presiedintele corpului legislativu in privinti'a aferei general. Montauban: „Palatiulu Tuleriiloru, 4. Martiu. Iubitulu meu presidente! Imi pare fórté reu pentru neintielegerea, ce se pare ca domnesce intre noi. Spiritulu institutiuniloru nóstre, si bine cunoscutele mele simtiemente pentru camera aru fi fostu se ne pazeasca de acea. In adeveru, astufeliu de conflicte suntu mai cu neputintia, legile se discut pentru sine insesi si nu pentru sustarea au caderea unui ministeriu. (Strigari! fórté bine! aceea este adeveratu). Dupa ce guvernulu fara abatere isi manifestá cugetele sale; decisiunile corpului legislativu su cu atatu mai libere, cu catu in casurile indatinate neacordarea nu póte luá o influintia impedecatória. (Noua consensiune!) Dupa acestu sistemu neatingiveru, nepri-mirea proiectului de dotatiune din partea camerei mi a fostu intr'adeveru durerosu, totusi nu potú avé influintia asupra simtiriloru mele si asupra purtarei mele. Cu tote aceste, eu vedu desbaterile dumneavóstre, cumu unu casu, la inceputu neinsemnatoriu, prin impregiurarile, ce se alaturara, deveni atatu de insemnatoriu, spre a pune pe majoritate intr'o ticalósa alternativa, (turburare) carea efeptui, cá unu numeru mare de deputati se preféra o lege, ce cuprinde in sine tóte esceptionalele servitie militari.

Adoptandu eu idee'a acést'a, me determinai a face unu proiectu, care aterne camerei precumpanirea unui principiu generale, si asia midiulocesce putinti'a, a dá rebonificari la tóte faptele precumpanitóre inleuntrulu indreptatiteloru margini, devina apoi acele dela marchalu, seau dela celu mai de josu ostasiu, cari suntu demne de marimea tieriei; (aplausu infocatu) corpulu legislativu, care mie totu deaun'a mi a datu ajutoriu asia loialu, care m'a ajutat a fundá imperiulu si acele institutiuni, cari au se viéza si peste noi, speru, a oserbá cu multiamire, cá se me grabescu a apuca midiulócele, spre a restatornici earasi increderea imprumuta, si de a sterge semnele unei neuniri, eara totu deaun'a é de tanguitu, candu se afla intre puteri, ce au aceeași origine si consciintiosu tintescu dupa acelasi scopu. Precepe, jubite presiedente, asecurarea deosebitei amicitiei mele. Napoleonu.

Respunsuri. Deesi u. Sub Nr. 752—751 capeta si una si alta si Disznopataca earasi. Poesiele s'au tramisu odata, cauta la posta. B. Munteanu: La noi nu este insemnatu, nu teau predatu la espeditiune, asia reclama la elu, se si faca acésta datoria. Vamu facutu odata aratare, ca Redact. raspunde numai pe ceea ce i se tramite su numele seu. Din Jadu nu se mai scóte nemica indereptu, asia i calea pe vale. —

Tordas. S'au tramisu dela inceputu indata nu pentru 4 ci pentru 6 comune si Viska si Certegiu de josu; cauta la posta din Dobra-Lesznek si te convinge; asia n'ai dreptu de a imputa neincrederea.

Domnii restanti cu pretiulu atatu din semestrele trecute, catu si din estu cur. se nu me mai amane cu asteptarea, ca voi fi silitu a nu mai credita, decatu pe vechii, comprobatii sprijinatori ai diurnalului. Apoi nu astepte nime provocari in scrisu, ca noi avemu altele de lucratu, si i vomu provoca, cumu nu lea placé, déca se factu a uita.

Nrulu 62 1862.

DECISIUNE.

3—3

In caus'a de impaciuire a lui Anoniu Szabo, negutiatoriu din Bradu, in urm'a §. 27 alu regulamentulu provisoriu de judecatoria concursuala se deschide concursulu in contra averei densului, si se denumescu provisorialmente de curatorulu masei — Josifu Pietsch din Bradu, eara de procuratorele litei Dr. Jacob Brendusianu, vicefiscalulu Comitatalui.

Loculu de infaçiosiare se defige pentru creditoru — Baia de Crisiu — si termenulu 30. Aprile 1862, la 9 óre, inainte de amédi, pe candu toti aceia, cari ar' avé pretensiuni din mas'a concursuala sub orice titlu de dreptu, — se provóca, cá pretensiunile lor se le substérna acestei sedricu acluderea documenteloru, cu atatu mai vertosu, — fiinduca, substernute mai tardiu nu se voru luá in consideratiune.

Din sesiunea sedrici civile a comitatului Zarandu, tienuta in Bai'a de Crisiu in 19. Fauru 1862. Estradatu prin Diénes, v.-notaru

Cursurile la Bursa in 18. Martiu 1862 stá asia:

	Вал. аср.	Фр. кр.
Галсині Амстердамт	6	47 ⁵ / ₁₀
Агсвспрг	135	25
London	136	10
Ампрзмстзлх націоналх	84	10
Облігаціе металіче ект де 5 %	70	20
Акціи на банкзл	833	
„ крелісіл	204	20